

เอกสารการศึกษา

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

๕

**พระราชบัญญัติ
ควบคุมเด็กเสเพล**

เอกสารการศึกษา ของ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๕

พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน

(จากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๕ ตอนที่ — หน้า ๓๐๕)

วันที่ ๓๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๒)

กองเผยแพร่การศึกษา กรมวิชาการ

วันที่ เดือน

พ.ศ.

ภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์และวรรณคดี

๖๖๖

มหาวิทยาลัยศิลปากร

กรุงเทพมหานคร

๒๕๐๐

๒๕๐๐

๒๕๐๐

๒๕๐๐

๒๕๐๐

พระราชบัญญัติ

ควบคุมเด็กและนักเรียน

พุทธศักราช ๒๔๘๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยที่พออาภา

พล.อ. เจ้าพระยาพิษเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ เมษายน (พุทธศักราช ๒๔๘๒

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควร
ควบคุมเด็กและนักเรียน เพื่อให้เป็นพลเมืองดี
และให้ได้รับการศึกษาตามควร

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้ใช้เฉพาะท้องที่ที่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ในท้องที่ใด ในท้องที่นั้นให้ยกเลิกมาตรา ๕ (ข) และ (ค) แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า เด็กชายซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่แปดถึงสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เด็กหญิงซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่แปดถึงสิบห้าปีบริบูรณ์

“นักเรียน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังรับการศึกษาชั้นประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ทั้งในประเภทสามัญศึกษาหรืออาชีวศึกษา อยู่ในโรงเรียนของรัฐบาล เทศบาล หรือประชาบาล หรือโรงเรียนราษฎร์ นอกจากโรงเรียนซึ่งระบุชกไว้ในกฎกระทรวง

“เด็กอนาถา” หมายความว่า เด็กซึ่งไม่มีทางเลี้ยงชีพ หรือ ประกอบ การ อาชีพ อย่างใด และ

(ก) ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองควบคุมดูแล หรือ

(ข) มีบิดามารดาหรือผู้ปกครอง แต่ศาลได้สั่งให้ถอนอำนาจปกครองเสีย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้
 หมายราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ซึ่ง
 รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

“ที่สาธารณะสถาน” หมายความว่า บรรดาที่
 ต่าง ๆ จะเป็นทั้งที่สาธารณะหรือเป็นที่ว่างเปล่า
 ซึ่งสาธารณชนมีความชอบธรรมที่จะเข้า
 ไปได้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 ธรรมการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 หมายราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
 ให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าพนักงาน
 และกำหนดกรมเจ้าหน้าที่ในการนี้ ตลอดทั้งออก
 กฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราช-
 บัญญัติ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจา
 นุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การควบคุมเด็ก

มาตรา ๖ เด็กใดที่เขวเร่อยู่ในที่สาธารณะ-
สถานแสดง เป็นที่น่าสงสัยว่าไม่ได้อยู่อาศัยกับ
พ่อแม่ทางเลี้ยงชีพปกติ เทียบขอทาน หรือทำความ
รำคาญแก่ผู้สัญจรไปมาแล้ว หรือประพฤติตน
ไม่สมควรแก่วัยตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกีด
ไม่ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจนำเด็กชกถาม
เด็กนั้น และถ้าเห็นสมควรให้นำตัวไปยังสถาน
ตำรวจที่ใกล้เคียงที่สุด เพื่อทำการสอบสวนฐานะ
อันแท้จริงของเด็กนั้น

มาตรา ๗ เมื่อได้ทำการสอบสวนแล้ว ถ้า
ความปรากฏว่าเด็กนั้น เป็น นักรเรยนหรือ เป็นเด็ก
อนาถ ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ
จัดการตามบทบัญญัติของมาตราที่เกี่ยวกับนักรเรยน
หรือเด็กอนาถ แต่ถ้าความปรากฏว่า เด็กนั้น

มิได้เป็นนักเรียนหรือเป็นเด็กอนาถา ให้
 เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมเด็กนั้นไว้
 แล้วแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กนั้นมารับ
 ตัวไป และให้ว่ากล่าวบิดามารดาหรือผู้ปกครอง
 เด็กนั้น ในการที่ปล่อยให้เด็ก เทียวเร่ร่อน และ
 ประพฤติตนฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖

มาตรา ๘ ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองยังคง
 ปล่อยให้เด็กนั้นฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖ อีก ใน
 ครั้งที่สองนี้ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมี
 อำนาจเรียกประกันทานบนแก่บิดามารดาหรือ
 ผู้ปกครอง ให้สัญญาว่าจะระวังควบคุมเด็กนั้น
 ให้ประพฤติดี ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครอง
 ผิดทานบน โดยเด็กนั้นได้ฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา ๖
 ขึ้นอีกเป็นครั้งที่สาม ก็ให้ปรับบิดามารดาหรือ
 ผู้ปกครองเด็กนั้นไม่เกินสิบบาท และถ้าบิดา
 มารดาหรือผู้ปกครองยังคงปล่อยให้เด็กนั้นฝ่าฝืน
 บทบัญญัติมาตรา ๖ อีกเป็นครั้งที่สี่ ให้ปรับ

บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กนั้น ไม่เกินสิบบาท
และให้ถือว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองใช้อำนาจ
ปกครองโดยมิชอบ อันอาจเป็นอันตรายแก่
อนามย์หรือจรรยาของเด็ก ในกรณีนี้ให้
เจ้าพนักงาน หรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจรายงานให้
กระทรวงธรรมการพิจารณาต่อไปตามความใน
มาตรา ๑๕ วรรค ๒

หมวด ๒

การควบคุมนักเรียน

มาตรา ๘ ให้มีเครื่องแบบหรือเครื่องหมาย
แสดงการเป็นนักเรียนต่างกันตามโรงเรียนที่อยู่
ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ตามที่
กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ เมื่ออยู่ในโรงเรียนหรือในที่สาธารณะ
สถาน นักเรียนจะต้องสวมเครื่องแบบ หรือ
เครื่องหมายตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ นักเขียนใดที่เขวเร่ร้อนในที่
สาธารณะสถานทำความรำคาญให้แก่ผู้สัญจรไปมา
ก็ดี หรือประพฤติดนไม่สมควรแก่วัยหรือแก่
สภาพของนักเขียนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
ก็ดี ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวไป
ควบคุมไว้ และให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๗
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในที่สาธารณะสถาน ให้เจ้า
พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจซักถามผู้ที่
สงสัยว่าเป็นนักเขียน แต่มิได้สวมเครื่องแบบ
หรือมีเครื่องหมายเพื่อทราบว่าเป็นนักเขียน
เมื่อซักถามได้ความว่าผู้นั้นเป็นนักเขียน ให้
เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวไปควบคุมไว้
และให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๗ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานหรือ
เจ้าหน้าที่ตำรวจซักถามผู้ที่สงสัยว่าเป็นนักเขียน

ตามมาตรา ๑๓ ถ้าความปรากฏว่าผู้นั้นไม่ใช่
นักเรียน ก็ให้ปล่อยตัวไป แต่ถ้าปรากฏว่าผู้นั้น
เป็นเด็กหรือเด็กอนาถา ให้นำบทบัญญัติว่าด้วย
การควบคุมเด็กหรือเด็กอนาถามาใช้บังคับแล้ว
แต่กรณี

หมวด ๓

การควบคุมเด็กอนาถา

มาตรา ๑๔ ให้เด็กอนาถาตามความใน
พระราชบัญญัตินี้อยู่ในความปกครองของกระทรวง—

ธรรมการ

มาตรา ๑๕ เมื่อกระทรวงธรรมการพิจารณา
เห็นสมควร อาจขอให้ศาลตั้งให้กรมใดใน
กระทรวงธรรมการ เป็นกรมเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นผู้
ปกครองเด็กซึ่งเป็นเด็กอนาถาได้

อนึ่ง เด็กหรือเด็กเรียนใดแม้จะมีบิดามารดา
หรือผู้ปกครองแล้วก็ตาม ถ้าปรากฏว่าบิดามารดา

หรือผู้ปกครองใช้อำนาจปกครองโดยมิชอบไปใน
 ทางที่อาจเป็นอันตรายแก่อนามัยหรือจรรยาเด็ก
 หรือนักเรียนนั้น เมื่อกรมเจ้าหน้าทีพิจารณาเห็น
 สมควร ให้มีอำนาจร้องต่อศาลขอให้ถอนอำนาจ
 ปกครองจากบุคคลเช่นว่านั้นตามประมวลกฎหมาย
 แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕๒ เสียบางส่วน
 หรือทั้งหมดก็ได้ และให้มีอำนาจที่จะขอให้ศาล
 ตั้งกรมเจ้าหน้าทีเป็นผู้ปกครองเด็กหรือนักเรียน
 นั้นแทนได้

มาตรา ๑๖ ให้กรมเจ้าหน้าทีมีอำนาจจัดส่ง
 ผู้ติดกมาอยู่ในอำนาจปกครองของกรมนั้นตาม
 พระราชบัญญัตินี้ หรือผู้ที่อยู่ในระหว่างที่กรม
 เจ้าหน้าทีกำลังพิจารณา หรือระหว่างที่ขอให้ศาล
 ตั้งกรมเจ้าหน้าทีเป็นผู้ปกครองไปไว้ยังโรงเรียน
 ที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ เพื่ออบรมให้ประพฤติตน

เรียบร้อย ให้ได้รับการศึกษา มีความรู้ทั่วไป
 มัชชาชีพ ตามที่กรมเจ้าหน้าที่จะพิจารณาเห็น
 สมควร

มาตรา ๑๓ ผู้ที่ถูกส่งไปไว้ในโรงเรียนที่จัด
 ตั้งขึ้นโดยเฉพาะนี้ ถ้าปรากฏว่ามีบิดามารดาหรือ
 ผู้ปกครองเดิมอยู่และเป็นผู้มีทางเลี้ยงชีพ ให้
 กรมเจ้าหน้าที่มีอำนาจพิจารณาเรียกให้บิดามารดา
 หรือผู้ปกครองเดิมของผู้นั้นชดใช้ค่าเลี้ยงดูผู้
 ได้ตามสมควร

มาตรา ๑๔ เมื่อผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น
 โดยเฉพาะนี้ ศึกษาจบหลักสูตรหรือบรรลุนิติภาวะ
 แล้ว ให้มีอำนาจปกครองของกรมเจ้าหน้าที่สุด
 ลงสำหรับผู้นั้น

มาตรา ๑๕ เด็กซึ่งศาลสั่งให้ส่งไปไว้ใน
 โรงเรียนฝึกอาชีพตามความในมาตรา ๕๓ แห่ง
 พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘

นั้น ให้จัดส่งไปไว้ยังโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น โดย
เฉพาะตามความในพระราชบัญญัติ

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๐ ผู้ใดไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบ
นักเรียนหรือประดับเครื่องหมายนักเรียนโดยชอบ
ด้วยกฎหมายบังอาจแต่ง หรือเลียนเครื่องแบบ
หรือเครื่องหมาย หรือจัดหรืออุดหนุนให้ผู้ใดกระทำ
การดังกล่าวแล้วก็ดี ถ้าการกระทำทว่ามานให้
ปรากฏแก่บุคคลใด ๆ โดยเจตนาจะให้บุคคลนั้น ๆ
เชื่อก่อ หรือเข้าใจว่าผู้แต่งเป็นนักเรียน ผู้นั้น
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท
หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

พระราชกฤษฎีกา

๖๒๖ ให้ไพร่พลราชบัณฑิตควบคุมเด็กและนักเรียน

พุทธศักราช ๒๔๘๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ที่พอร่า

พล. อ. เจ้าพระยาพิษเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒

เป็นที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควร ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม
เด็กและนักเรียนพุทธศักราช ๒๔๘๑ ในท้องถิ่น
บางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระ
ปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอภัยอันอาจตาม
ความในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
เด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑ จึงให้ตรา
พระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกาให้เรียกว่า
“พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมเด็ก
และนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกาดังแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ นับแต่วันใช้พระราชกฤษฎีกา
ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม เด็ก และ นักเรียน
พุทธศักราช ๒๔๘๑ ทุกบททุกมาตราในเขต
จังหวัดพระนครและธนบุรี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวงธรรมการและกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมเด็ก
และนักเรียน

พุทธศักราช ๒๔๘๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่ง
พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธ—
ศักราช ๒๔๘๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎ
กระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้โรงเรียนที่ระบุไว้ต่อไปนี้ ได้รับ
การยกเว้นตามความในมาตรา ๔ วรรค ๒ แห่ง
พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธ—
ศักราช ๒๔๘๑

(๑) โรงเรียนอาชีวพัชรบเลพานักเรียนที่มี
อายุตั้งแต่ย่างเข้าปีที่ ๑๘ ขึ้นไป

(๒) โรงเรียนที่ทำการสอนเฉพาะศาสนา
หรือทำการสอนโดยเฉพาะทาง
ปรมณีย์

ข้อ ๒. ความประพฤติดังต่อไปนี้ เป็นความ
ประพฤติกที่ไม่สมควรแก่วัยของเด็ก
ตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
เด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑

- (๑) สูบบุหรหรือเสฟสุรา หรือเสฟ
ของเมาอย่างอื่น
- (๒) ร่วม ประ เวนี หรือ สมาคม กับ หญิง
นกรโสภณ
- (๓) เล่นการพนันหรือการเล่นขงมลักษณะ
คล้ายการพนัน เช่น หยอดหลุม
หอยกอง บ้อหุ่น ล้อค็อก ดอกแ่ง
ดอกสตาจก

(๔) เข้าไปในสถานที่จำหน่ายสุรา เว้นไว้
แต่พิสูจน์ได้ว่า มิได้เข้าไป เพื่อเสพ
หรือซื้อสุรา

(๕) เข้าไปในโรงหญิงนครโสเภณี เว้น
ไว้แต่เป็นผู้ที่จดทะเบียนอาศัยไว้แล้ว

(๖) เข้าไปในโรงรับจำนำ เว้นไว้แต่จะเป็น
ผู้ที่อาศัยอยู่ในโรงรับจำนำนั้น

ข้อ ๓. ความประพฤติดังต่อไปนี้ เป็นความ
ประพฤติกที่ไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียน ตาม
ความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
เด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑

(๑) ความประพฤติดังที่ระบุไว้ในข้อ ๒

(๒) แสดงกิริยาวาจาหรือกระทำอย่างหนึ่ง
อย่างใดที่ไม่สุภาพ

(๓) ประพฤติตนในทำนองซู้สาว

(๔) เทียวเตร่เวลา กลางคืนระหว่างเวลา
๒๒ นาฬิกาถึง ๔ นาฬิกาวันรุ่งขึ้น

เว้น ไว้ แต่ ไป กับบิดา มารดา หรือ
ผู้ปกครอง หรือได้รับอนุญาตจาก
โรงเรียน^๔เนื่องในงานที่โรงเรียนมีกิจ
เกี่ยวข้อง

(๕) แต่งกายผิดระเบียบ การ แต่ง กาย
ซึ่งระบุไว้ในข้อ ๔

ข้อ ๔ เครื่องแบบอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้
ให้ถือว่าเป็นเครื่องแบบของนักเรียนตามความใน
มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและ
นักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑

(ก) เครื่องแบบนักเรียน ตามพระราช
บัญญัติเครื่องแบบนักเรียน

(ข) เครื่องแบบยุวชนทหาร และยุวนารี
ตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบยุวชน

(ค) เครื่องแบบลูกเสือตามพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบลูกเสือ และเครื่องแบบ
สมาชิกอนุสภาภาษาตหึง

๒๑

กฏ ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธ
ศักราช ๒๔๘๒

สิ้นรัชสงครามชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

เซว่งศักดิ์สงคราม

สังฆการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ตรา

นายกำธร สัตถกุล พิมพ์และโฆษณา

๑๖ ตุลาคม ๒๔๘๖

အထွေထွေ အချက်အလက်

အကျဉ်းချုပ်

အကျဉ်းချုပ် အကျဉ်းချုပ်

အကျဉ်းချုပ် အကျဉ်းချုပ်

အကျဉ်းချုပ်

အကျဉ်းချုပ် အကျဉ်းချုပ်

အကျဉ်းချုပ် အကျဉ်းချုပ်

အကျဉ်းချုပ် အကျဉ်းချုပ်

အကျဉ်းချုပ် အကျဉ်းချုပ်

